

Hromnice

Ľ alší z plejády nebiblických sviatkov (lat. Purificatio B. M. V.)

Hromnice, ktoré sa oslavujú 2. februára, sa vyvinuli z dávnych rímskych slávností luperkálií, ktoré mali ocistný charakter. Súčasťou týchto slávností boli aj sprievody so zapálenými sviečkami, ktoré mali spolu so šibaním symbolizovať magickú ocistu, ktorá sa nazývala februatio. Hromnice boli zároveň sviatkami slovanského boha ohňa a hromu Perúna, ktorého cinnosť začínala súčasne s jarnou búrkou, keď sa príroda prebúdzala k novému životu. Prvému zahrneniu sa v ľudových zvykoch venovala veľká pozornosť a spájali sa s ním mnohé obrady. Predmetom, ktoré boli zasiahnuté bleskom, prisudzovali Slovania liečivú moc. Aj preto sa k nim viazalo množstvo agrárno-magických úkonov. Co to všetko má spoločné s kresťanstvom? Podľa Mojžišovho zákona (3M.12.kapitola) sa každá matka počas štyridsiatich dní od narodenia prvého syna považuje za necistú a potrebuje sa ocistiť, toto prikázanie po Ježišomv narodení dodržala samozrejme aj Mária (Luk.2,22-24). Keďže cirkev (rímsko-katolícka!) určila ako deň narodenia Ježiša Krista 25. december, sviatok ocistenia Márie pripadol na 2. február. Podľa svedectva Aetheria sa prvý sviečkový pochod usporiadal už 14.2.385. Od X. storočia sa však už sviatok stáva čisto mariánskou záležitosťou a dostáva označenie „Purificatio“ (Ocistenie). A čo majú spoločné s týmto sviatkom sviečky, ktoré sa v tento deň posväčujú a rozdeľujú? V pohanskom Ríme „zhodou okolností“ práve 2. februára oslavovali sviatok bohyně Februy, podľa ktorej dostal svoj názov aj uvedený mesiac. Na počesť bohyně boli zapalované fakle a sviece.

Starí Gréci ten istý sviatok oslavovali na počesť bohyně Ceres, matky Proserpiny, ktorá svoju matku hladala v podsvetí so sluhami nesúcimi sviece. Aj z tohto je možné vidieť, že aj tento sviatok je v podstate pohanský. Keby apoštol Pavol vstal z mŕtvych, asi by kázal to isté, čo už raz dávno napísal Galatanom, ktorí seba taktiež nazývali kresťanmi: „*Ale teraz poznajúc Boha, ba čo viac: poznání súc od Boha, jakože sa opät obraciate k bezvládnym a biednym živlom, ktorým chcete zase slúžiť znova? ... Bojím sa o*

vás, aby som nejakou nebol nadarmo pracoval na vás.“ (Gal.4,9;11). Nestalo sa to však po prvýkrát. Už Jeremiáš poukazoval (Jer.7,2-10) na určitý synkretizmus (spájanie rôznorodých smerov, prvkov, myšlienok – pozn.red.) v Júdovi. Píše, že tí, ktorí vchádzajú do Chrámu klanat sa Hospodinovi, si popri skutočnej Bohoslužbe osvojili aj pohanské rituály. Z vyššie uvedeného je

dostatočne zrejmé, že v Božích ociach nie je milá Bohoslužba, do ktorej niekto primiešal cudzie ingrediencie. Dost jasne sa o tejto problematike vyjadrili ako Samuel (1Sam.7,3), tak aj Eliáš (1Kr.18,21).

Musím sa ešte zmienit o tom, že satan sa nezjavuje ako príšera s rohmi, dlhým chvostom, kopytami a trojzubcom, ako ho vykresľujú rozprávky, ale ako „anjel svetla“ (2Kor.11,14). Keď Ježiš vyučoval o falošných prorokoch, povedal, že prídu „...v ovcom rúchu, ale vnútri sú dravými vlkami...“. Treba vedieť aj o krásnych, emóciami nabitých pohanských sviatkoch, zaodiatych v kresťanskom šate, že prichádzajú jedine nato, aby zmiatli, poviažali a nakoniec zabili milióny úprimných kresťanov, čo sa mu už žiaľ vo veľkej miere aj podarilo. Ježiš povedal: „*Keď vy zostanete v mojom slove, vpravde ste mojimi učeníkmi a poznáte pravdu, a pravda vás vyslobodí.*“ (Ján 8,31-32). Jedine Pravda dokáže človeka vyslobodiť z Babylona a jeho praktík. Na konci Biblie je napísaný hlas znejúci z Neba: „*Vyjdite z neho, môj lude, aby ste sa nezúčastnili jeho hriechov a aby ste nedostali z jeho rán.*“ (Zj.18,4). Vyjdime teda, utekajme, nezabúdajúc pritom, že sme „*vyvolený rod, kráľovské knazstvo, svätý národ, ľud, určený byť Božím vlastníctvom, aby ste zvestovali cnosť toho, ktorý vás povolal z tmy do svojho predivného svetla,*“ (1Pet.2,9). A to Jeho Svetlo nie je svetlom sviec či blesku!

Róbert Vysocký